

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2011

**GESKIEDENIS V1
MEMORANDUM**

PUNTE: 150

Hierdie memorandum bestaan uit 22 bladsye.

BRONGEBASEERDE VRAE

- 1.1 Die volgende Leeruitkomste en Assesseringstandaarde is in hierdie vraestel gebruik om kandidate te assesseer:

LEERUIT-KOMSTE	ASSESSERINGSTANDAARDE Leerders kan die volgende doen:
Leeruitkoms 1 (Geschiedkundige ondersoek)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formuleer vrae om begrippe vir ondersoek binne die konteks van dit wat bestudeer word te ontleed. (Nie vir eksamendoeleindes nie.) 2. Verkry toegang tot 'n verskeidenheid toepaslike inligtingsbronne om ondersoek te doen. (Nie vir eksamendoeleindes nie) 3. Interpreteer en evalueer inligting en data uit die bronne. 4. Bestudeer inligtingsbronne en evalueer die nut van die bronne vir die taak, met inbegrip van stereotipes, subjektiwiteit en gapings in die beskikbare getuienis.
Leeruitkoms 2 (Geschiedkundige begrippe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontleed geskiedkundige begrippe as maatskaplike boustene. 2. Ondersoek en verduidelik die dinamika van veranderende magsverhoudinge binne die samelewings wat bestudeer word. 3. Vergelyk en kontrasteer die interpretasies en sieninge van gebeure, mense se optrede en veranderings om sodoende onafhanklike gevolgtrekkings te maak oor die optrede of gebeure.
Leeruitkoms 3 (Vertolking van kennis en kommunikasie)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identifiseer wanneer 'n interpretasie van statistiek omstrede kan wees en ondersoek krities die gevolgtrekkings wat uit die data blyk. 2. Voeg inligting saam om 'n oorspronklike argument te bou met behulp van bewyse uit bronne om die argument te steun. 3. Handhaaf en verdedig 'n samehangende en gebalanseerde argument met behulp van getuienis wat verskaf word en onafhanklik verkry word. 4. Dra kennis en begrip skriftelik oor op 'n verskeidendheid maniere insluitende besprekings (geskrewe of verbaal), debat, die skep van 'n geskiedkundige skrywe deur verskillende genres te gebruik, navorsingstake, grafiese en orale voorstellings.

1.2 Die volgende vlakke word gebruik om brongebaseerde vrae te assesser:

VLAKKE VAN BRONGEBASEERDE VRAE	
VLAK 1 (V1)	<ul style="list-style-type: none"> • Onttrek toepaslike inligting en data uit die bronne. • Organiseer die inligting logies. • Verduidelik geskiedkundige begrippe.
VLAK 2 (V2)	<ul style="list-style-type: none"> • Kategoriseer geskikte of toepaslike inligtingsbronne wat verskaf word om die vrae wat geopper word, te beantwoord. • Ontleed die inligting en data wat uit 'n verskeidenheid bronne versamel is. • Evalueer die inligtingsbronne wat verskaf word om te besluit of die bronne geskik is vir die taak.
VLAK 3 (V3)	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteer en evalueer inligting en data uit die bronne. • Ondersoek inligtingsbronne en evalueer die nut van die bronne vir die taak, met inagneming van stereotipes, subjektiwiteit en gapings in die beskikbare getuienis. • Ontleed geskiedkundige voorstellings as maatskaplike konstruksies. • Ondersoek en verduidelik die dinamiek van veranderende magsverhoudings binne die aspekte van samelewings wat bestudeer word. • Vergelyk en kontrasteer interpretasies en sieninge van mense se optrede of gebeure en veranderings om onafhanklike gevolgtrekkings te maak oor die optrede of gebeure. • Identifiseer wanneer 'n interpretasie van statistieke dalk omstrede kan wees en ondersoek die gevolgtrekkings wat uit die data blyk krities.

1.3 Die volgende tabel dui aan hoe brongebaseerde vrae geassesseer word:

<ul style="list-style-type: none"> • By die nasien van alle brongebaseerde vrae moet krediet gegee word vir enige ander geldige en toepaslike standpunte, redenasies, bewyse of voorbeelde. • By die toekenning van punte moet bepaal word in hoe 'n mate daar aan die vereistes van die vraag voldoen is. • By die nasienriglyne word die vereistes van die vraag (vaardighede waaraan aandag gegee moet word) sowel as die vlak van die vraag in kursiefgedrukte skrif aangedui.

2. UITGEBREIDE SKRYFWERK

2.1 VLAKE VAN VRAAG

Vlak 1

- Bespreek of beskryf volgens 'n gegewe argument wat in die vraag uiteengesit word.
- Beplan en konstrueer 'n argument op grond van getuienis en gebruik die getuienis om 'n slotsom te bereik.

Vlak 2

- Voeg inligting saam om 'n oorspronklike argument te bou en gebruik getuienis om die argument te steun.
- Staaf en verdedig 'n samehangende en gebalanseerde argument met getuienis.
- Skryf duidelik en samehangend wanneer jy die argument saamstel.

2.2 Nasien van uitgebreide skryfwerk

- **NASIENERS MOET DAAROP LET DAT DIE INHOUD VAN DIE ANTWOORD GELEI SAL WORD DEUR DIE HANDBOEKE WAT BY 'n SPESIFIEKE SENTRUM GEBRUIK IS.**
- **KANDIDATE MAG ENIGE ANDER TOEPASLIKE INLEIDING EN/OF SAMEVATTING HÊ AS DIT WAT INGESLUIT IS BY 'n RIGLYN VIR NASIEN VAN 'n SPESIFIEKE OPSTEL.**
- **BY DIE ASSESSERING VAN DIE OPE-END BRONGERIGTE VRAE MOET KANDIDATE KREDIET KRY VIR ENIGE ANDER RELEVANTE ANTWOORD.**

Globale assessering van uitgebreide skryfwerk

Die uitgebreide skryfwerk sal holisties (globaal) geassesseer word. Hierdie benadering vereis dat die opvoeder die totale produk as 'n geheel sal bepunt sonder om die samestellende dele te bepunt. Hierdie benadering moedig die leerder aan om 'n individuele mening aan te bied deur gebruik te maak van geselekteerde feitelike bewyse om 'n argument te ondersteun. Daar sal nie van die leerder verwag word om slegs "feite" uit te spoeg om 'n hoë punt te behaal nie. Dit sal leerders ook ontmoedig om "modelantwoorde" voor te berei en te reproduseer sonder om die spesifieke vereistes van die vraag in ag te neem. Holistiese nasien van opstelle gee krediet vir leerders se mening, ondersteun deur bewyse. Anders as by inhoudsgebaseerde nasien, word leerders met holistiese assessering nie vir ontoereikende taalgebruik gepeenaliseer nie, aangesien die klem op die volgende val:

- Die konstruksie/daarstelling van 'n argument
- Die toepaslike seleksie van feitelike bewyse om sodanige argument te ondersteun
- Die leerder se interpretasie van die vraag

Assesseringsprosedures van uitgebreide skryfwerk

1. Hou die sinopsis in gedagte wanneer die skryfwerk nagesien word.
2. Tydens die eerste deurlees van die skryfwerk moet regmerkies toegeken word vir 'n relevante inleiding (aangedui met 'n koeëlpunt (bullet) in die nasienriglyne), vir elke hoofmoment (ook aangedui met 'n koeëlpunt), 'n relevante slotopmerking (ook aangedui met 'n koeëlpunt). By 'n antwoord waar daar 5 hoofmomente is, sal daar dus 7 regmerkies wees.
3. Die volgende addisionele simbole kan ook gebruik word:
 - Inleiding, hoofaspekte en slotopmerking nie behoorlik gekontekstualiseer nie
 - verkeerde stelling
 - irrelevante stelling
 - herhaling
 - analise
 - interpretasie

4. Die matriks

4.1 Die gebruik van 'n analitiese matriks vir die assessering van uitgebreide skryfwerk (verwys na bl. 6)

By die nasien van uitgebreide skryfwerk moet die gegewe kriteria in die matriks gebruik word. Beide die inhoud en die aanbieding moet in ag geneem word. 'n Punt word toegeken by die snypunt van die inhoud en aanbieding, gebaseer op die sewe vaardigheidsvlakke

- 4.1.1 Met die eerste deurlees van die opstel word daar bepaal tot watter mate die hoofmomente gedek is en die **inhoudsvlak** (op die matriks) word toegeken.

I	VLAK 4	

- 4.1.2 Die tweede deurlees van die skryfwerk sal die vlak (op die matriks) van die **aanbieding** bepaal.

I	VLAK 4	
A	VLAK 5	

- 4.1.3 Ken 'n finale punt toe met behulp van die matriks.

I	VLAK 4	18 – 19
A	VLAK 5	

4.2 Gebruik van holistiese rubriek vir nasien van uitgebreide skryfwerk (verwys na bl. 7)

Die gegewe rubriek wat inhoud en aanbieding in ag neem, moet gebruik word by die nasien van uitgebreide skryfwerk.

I & A	VLAK 5	18 – 20
-------	--------	---------

GRAAD 11 ANALITIESE MATRIKS VIR UITGEBREIDE SKRYFWERK: TOTAAL: 30

AANBIEDING	VLAK 7 Baie goed beplan en gestruktureer. Goeie sintese van inligting. Goed gebalanseerde argument is ontwikkel. Argument deurgaans volgehou en verdedig.	VLAK 6 Goed beplan en gestruktureer. Sintese van inligting. Goed gebalanseerde oorspronklike argument ontwikkel. Gebruik getuienis om die argument te ondersteun.	VLAK 5 Skrywe gestruktureer. Ontwikkel duidelike argument. Oorspronklike slotsom bereik op grond van getuienis. Getuienis gebruik om argument te ondersteun.	VLAK 4 Argument beplan en gestruktureer. Getuienis gebruik om te ondersteun. Oorspronklike slotsom bereik. Slotsom nie duidelik ondersteun deur getuienis nie.	VLAK 3 Argument beplan en gestruktureer. Getuienis gebruik as ondersteuning. Slotsom bereik op grond van getuienis. Skrywe gestruktureer.	VLAK 2 Poging aangewend om antwoord te struktureer. Grootliks beskrywend/gepog om argument te ontwikkel.	VLAK 1 Min sprake van analise en geskiedkundige verduideliking. Antwoord glad nie gestruktureerd nie.
VLAK 7 Vraag is ten volle beantwoord. Inhoudseleksie ten volle relevant tot gedagterigting/argument wat gevolg is.	27 – 30	24 – 26					
VLAK 6 Vraag is beantwoord. Inhoudseleksie relevant tot gedagterigting/argument wat gevolg is	24 – 26	23	21 – 22				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud toereikend en relevant.		21 – 22	20	18 – 19			
VLAK 4 Vraag herkenbaar in antwoord. Gebreke ten opsigte van inhoud/irrelevante inhoudseleksie.			18 – 19	17	15 – 16		
VLAK 3 Inhoudseleksie hou nie altyd verband met die vraag nie. Weglatings.				15 – 16	14	12 – 13	
VLAK 2 Inhoud skraal. Vraag ontoereikend beantwoord.					12 – 13	11	9 – 10
VLAK 1 Vraag nie beantwoord nie. Inhoud ontoereikend. Heeltemal irrelevant.						9 – 10	0 – 8

GRAAD 11 HOLISTIESE MATRIKS OM UITGEBREIDE SKRYFWERK TE ASSESSEER (BV. 'N OPSTEL WAT VERWYS NA BRONNE, VERSLAG, NUUSBERIG, ENS.)

VLAK	Indien die kandidaat alle of die meeste van die vaardighede op 'n spesifieke vlak gedemonstreer het, sal die punt relevant tot die kategorie aan hom/haar toegeken word.
7 Uitstekend 80 – 100% 24 – 30	Fokus deurgaans op onderwerp – demonstreer 'n logiese en samehangende progressie tot slotsom Duidelike begrip van die bronne Gebruik alle bronne of die meeste daarvan Selekteer relevante bronne Haal selektief aan Groepeer bronne (nie noodsaaklik nie, maar behoort nie bloot bronne te lys nie) Demonstreer agtergrondkennis oor die bronne Waar vanpas, word teenargumente volledig aangespreek Verwys korrek na relevansie, vooroordeel, akkuraatheid, beperkings van bronne Druk hom-/haarself duidelik uit Eindig met duidelike fokus op die onderwerp – neem standpunt in (m.a.w. bereik 'n onafhanklike/oorspronklike slotsom)
6 Verdienstelik 70 – 79% 21 – 23	Wend goeie poging aan om volhoudend te fokus op onderwerp, maar argument verloor soms fokus Duidelike begrip van die bronne Gebruik alle bronne of die meeste daarvan Selekteer relevante bronne Haal selektief aan Moontlike gebrek aan diepte van algemene fokus of verwys nie na een of meer relevante bronne nie Indien van toepassing, poog om teenargument te oorweeg Ietwat oppervlakkig of poog nie om te verwys na relevansie, vooroordeel, akkuraatheid en beperkings van bronne nie Goeie uitdrukking Eindig met duidelike fokus op die onderwerp – neem standpunt in (m.a.w. bereik 'n onafhanklike/oorspronklike slotsom)
5 Substantief 60 – 69% 18 – 20	Poog om te fokus op die onderwerp, maar argument het tekortkominge Begryp meeste van die bronne Gebruik meeste van die bronne Selekteer relevante bronne Goeie gebruik van getuienis uit die bronne Goeie poging om teenargument te oorweeg (waar van toepassing) Goeie poging om te verwys na relevansie, vooroordeel, akkuraatheid, beperkings van bronne Goeie uitdrukking, maar met foute 'n Grootliks onoortuigende poging om standpunt in te neem (beperkte poging om oorspronklike slotsom te bereik)
4 Gemiddeld 50 – 59% 15 – 17	Poog om op onderwerp te fokus, maar argument verloor dikwels fokus Gemiddelde begrip van meeste van die bronne Gemiddelde gebruik van relevante getuienis uit die bronne Gemiddelde poging om teenargument te oorweeg (waar van toepassing) Gemiddelde poging om te verwys na relevansie, vooroordeel, akkuraatheid en beperkings van bronne Uitdrukking toereikend Wend poging aan om standpunt in te neem, maar ernstige gebrek aan skakel met res van opstel Skryfwerk mag neig om bronne te lys en fokus daaraan te haak
3 Toereikend 40 – 49% 12 – 14	Swak poging om te fokus op die onderwerp Min begrip van die bronne Sukkel om relevante inligting uit die bronne te lig Geen aanhalings nie – of oor die algemeen irrelevant Geen of baie swak poging om teenargument te oorweeg (waar van toepassing) bronne word gelys Poog nie om te verwys na relevansie, vooroordeel, akkuraatheid en beperkings van bronne nie Swak uitdrukking Swak poging om standpunt in te neem (sukkel om tot 'n onafhanklike slotsom te kom)
2 Elementêr 30 – 39% 09 – 11	Gebruik slegs een of twee bronne Kan nie relevante bronne identifiseer nie Geen aanhalings nie – of meestal irrelevant Poog glad nie om teenargument te oorweeg nie (waar van toepassing) Skryfwerk bloot 'n lys van bronne Poog nie om te verwys na relevansie, vooroordeel, akkuraatheid en beperkings van bronne nie Baie swak uitdrukking Swak poging om standpunt in te neem, of glad nie
1 Nie behaal nie 0 – 29% 0 – 8	Geen poging om op die onderwerp te fokus nie Maak glad nie gebruik van bronne nie Heeltemal irrelevant Antwoord uiters swak Bronne oorgeskrif sonder relevansie

VRAAG 1 WAAROM HET LENIN DIE NUWE EKONOMIESE BELEID GEIMPLEMENTEER?

- 1.1 1.1.1 [*Interpretasie en ontleding van inligting uit Bron 1A – V3 – LU1 (AS3&4) LU2 (AS3); LU3 (AS2)*]
 • Om die Blankes teen die Sentrale Magte te help gedurende WO1 (Enige 1x2) (2)
- 1.1.2 [*Interpretasie en ontleding van inligting uit Bron 1A - V3-LU1 (AS3 & 4) LU2 (AS3) LU3 (AS2)*]
 (a) Nasionalisering
 • Om ekonomie onder staatsbeheer te plaas
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
 (b) Kommunisme
 • Staatsbesit oor die ekonomie
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 1.1.3 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V2 – LU2 (AS3); LU3 (AS2)*]
 • Bekendstelling van oorlogskommunisme
 • Die Cheka het vrees onder die mense gesaai
 • Trotski se organisasie van die Rooi Leër
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 1.1.4 [*Interpretasie en ontleding van inligting uit Bron 1A – V3 – LU1 (AS3&4) LU2 (AS3); LU3 (AS2)*]
 • Geregverdig: Mense gekant teen kommunisme
 • Lenin nie 'n verkose leier
 • Mense wou onder kapitalistiese stelsel leef
 • Nie Geregverdig: Was 'n Russiese huishoudelike probleem
 • Weste het geen reg gehad het om in te meng in Russiese huishoudelike sake
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 1.2 1.2.1 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 1B – V3 –; LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]
 • Alle produksie-opbrengs was deur die Rooi Leër gekonfiskeer
 • Graan was gerantsoeneer
 • Alle opbrengs was aan die Rooi Leër oorhandig om die Burgeroorlog te wen
 • Boere praktiseer bestaansboerdery
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 1.2.2 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 1B – V3 –; LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]
 • Lenin het afstand gedoen van Oorlogskommunisme
 • Lenin het sy NEB geïmplementeer
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)

- 1.3 1.3.1 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 1C – V3 –; LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]
- Armoede en ondergang van die Russiese bevolking
 - Hongersnood – byna 5 miljoen mense het gesterf weens hongersnood
 - Lenin het ongewild geword
 - Oorlogskommunisme het gelei tot kleinboer opstande
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 1.3.2 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 1C – V3 –; LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]
- Daar moet 'n sekere mate van vryheid wees om handel te dryf
 - Vryheid vir die klein privaat eienaar (Enige 1x1) (1)
- 1.3.3 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 1C – V3 –; LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]
- Vaste kwota vir die staat produseer
 - Surplus kon op ope mark verkoop kon word
 - Kon arbeiders huur
 - Kon addisionele grond huur
 - Handelsvryheid
 - Vryheid vir die klein private eienaar
 - Enige relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 1.3.4 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 1C – V3 –; LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]
- Hy impliseer dat hy afstand gedoen het van Oorlogskommunisme om Kommunisme te versterk
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x3) (3)
- 1.4 1.4.1 [*Onttrekking en interpretasie van inligting uit Bron 1D – V3 LU1 (AS3&4) LU2 (AS3); LU3 (AS2)*]
- Russiese betrokkenheid by die Eerste Wêreldoorlog
 - Russiese Revolusie (Enige 1x1) (1)
- 1.4.2 [*Vergelyking van bewyse uit Bron – V3 – V2 (AS4); LU2&3 (AS3)*]
- Ruslandbetrokke in 'n Burgeroorlog
 - Oorlogskommunisme lei tot bestaansboerdery
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 1.4.3 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)*]
- Kleinboere toegelaat om graan op ope mark te verkoop
 - Kapitalistiese aansporingsbonusse inspireer hulle om meer te produseer
 - Oorlogskommunisme het tot armoede gelei
 - Oorlogskommunisme het gelei tot lae opbrengste
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)

1.5 [Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)]

- Boer toegelaat om grond privaat te besit
- Kleinboere kon werkers huur
- Kleinboere kan grond huur
- Kleinboere kan meer produseer
- Boere verkoop surplus op die ope mark
- Boere het ryk geword, staan bekend as koelakke
- Kapitalisme moedig produksie aan
- Aansporingsbonusse het produksie aangemoedig
- Armoede uitgeskakel
- Meer kos geproduseer
- Enige ander relevante antwoord

(6)

Gebruik die volgende matriks om die punt aan te dui:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op elementêre wyse, bv. toon min of geen begrip van hoe Lenin se NEB die ondersteuning van die boere verkry het • Gebruik bewyse gedeeltelik om oor onderwerp te skryf of kan nie oor die onderwerp verslag gee nie 	PUNTE: 0 – 2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp bv. toon 'n begrip van waarom Lenin se NEB die ondersteuning van die boere verkry het • Gebruik bewyse op 'n baie basiese wyse 	PUNTE: 3 – 4
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. toon 'n deeglike begrip van hoe Lenin se NEB die ondersteuning van die boere verkry het. • Bewyse het betrekking op die onderwerp • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat dui op begrip van die onderwerp 	PUNTE: 5 – 6

- 1.6 1.6.1 [Beplan en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse - gebruik analitiese en interpretasievaardighede – V1 – LU1 (AS 3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS

Kandidate moet fokus op die burgeroorlog, oorlogskommunisme en die Nuwe Ekonomiese Beleid.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

Inleiding:

Kandidate moet aandui of hulle saamstem met die stelling of nie.

Uitbreiding:

- Burgeroorlog
- Rooies teen Wittes
- Implementering van Oorlogskommunisme
- Mislukking van Oorlogskommunisme
- Kleinboeropstande en oproere.
- Implementering van die NEB
- Implementering van die NEB: Landbou
- Implementering van die NEB: Nywerhede
- Buitelandse handel

Slot:

Kandidate moet hul argumente goed saamvat

Gebruik die matriks op bladsy 6 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser.

(30)

- 1.6.2 [Sinkroniseer inligting om 'n oorspronklike argument te konstrueer uit bewyse uit die bronne en eie kennis om die argument te ondersteun – V2 – LU1 (AS 3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS

Die artikel moet 'n inleiding, hoofgedagtes en 'n slot insluit.

In die skryf van die artikel moet kandidate 'n evaluering van hierdie stelling maak. Die spesifieke lyn van argumentasie en die akkuraatheid van die stelling moet met relevante bewyse geondersteun word.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

Inleiding:

Kandidate moet fokus op die Bolsjewiste en die bekendstelling van kommunisme in Rusland tussen 1917 – 1921.

Uitbreiding:

In die skryf van hierdie artikel moet kandidate die volgende punte insluit:

- Agtergrond inligting (die Russiese Rewolusie)
- Burgeroorlog: 'n poging om die verspreiding van kommunisme te stop
- Oorlogskommunisme 'n beleid om kommunisme te behou
- suksesse van Oorlogskommunisme - nederlaag van die Wit Leër
- tekortkominge van Oorlogskommunisme - kommunisme bedreig
- Bekendstelling van NEB as kompromie om kommunisme te red
- Kompromis: Landbou
- Kompromis: Nywerhede
- Verbetering van die ekonomie
- NEB suksesvol in die behoud van die Bolsjewistiese bewind

Slot:

Kandidate moet argument saamvat

Gebruik die matriks op bladsy 7 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser.

(30)
[75]

VRAAG 2 WAT WAS DIE OORSAKE VAN DIE GROOT DEPRESSIE?

- 2.1 2.1.1 [*Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1 – LU1 (AS3) en Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2 – LU2 (AS3); LU2 (AS2)*]
- (a) Laissez-faire
- Beleid van nie-inmenging in die ekonomie
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- (b) Kapitalisme
- Ekonomiese stelsel wat op privaatbesit gebaseer is
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 2.1.2 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2 – LU2 (AS3); LU2 (AS2)*]
- Aandeel is 'n gedeelte van 'n maatskappy
 - Burgers koop aandele op die “margin” (geleende geld van banke)
 - Wanneer aandeelpryse gestyg het, het hulle die aandele verkoop en die bank terugbetaal
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 2.1.3 [*Onttrekking en interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2 – LU1 (AS3)*]
- Regering laat besighede toe om hulself uit te sorteer
 - Geen beskerming vir miljoene van gewone burgers
 - Aandelepryse is gemanipuleer
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 2.1.4 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V1 – LU1 (AS3&4)*]
- Deur die vorming van monopolieë
 - Enige ander relevante antwoord (1x2) (2)
- 2.1.5 [*Onttrekking en analisering van bewyse uit Bron 2C – V3 – LU1 (AS3); LU2 (AS3)*]
- Banke verskaf lenings aan mense
 - Banke belê ook in ander projekte
 - Banke hef rente op dié lenings
 - Banke ontvang 'n maandelikse of weeklikse paaielement op hierdie lenings
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 2.2 2.2.1 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V1 – LU1 (AS3&4)*]
- Die klem was op massa-produksie
 - Meer goedere geproduseer is as wat verbruikers kan koop
 - Lone nooit verhoog – mense kon nie hierdie produkte koop nie
 - Produksie oorskry die vraag
 - Gelei tot die afdanking van werkers
 - Maatskappye/fabrieke gesluit
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)

- 2.2.2 [Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V1 – LU1 (AS3&4)]
- Werkers uitgebuit
 - Maatskappye wou hul winste maksimaliseer deur lone laag te hou
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x1) (1)
- 2.2.3 [Onttrekking van bewyse uit Bron 2B – V2 – LU1 (AS3&4)]
- Rykes
 - Armes (2x1) (2)
- 2.3 2.3.1 [Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – V1 – LU1 (AS3)]
- Landbou (Plase)
 - Nywerhede (Fabrieke) (Enige 2x1) (2)
- 2.3.2 [Interpretasie en analise van bewyse uit Bron 2C – V3 – LU1 (AS3); LU2 (AS3)]
- Boere opgesaal met surplus produkte na die “Boom-era”
 - Amerikaanse boere het baie geld gemaak tydens EWO deur voorraad aan Europa te verskaf
 - 1920's Europese ekonomieë begin om weer vir hulself te produseer
 - Europese lande hef hoë belasting op VSA-landbouprodukte
 - Amerikaanse boere kan nie hul produkte verkoop
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 2.3.3 [Vergelyking van bewyse uit Bron 2B en 2C – V3 – LU1 (AS3); LU2 (AS3)]
- Bron 2C toon 'n afname in landbouproduksie as gevolg van die valse fundamente van die Boom-era soos gesien in Bron 2B
 - Bron 2B en C toon die sukkelbestaan (swaarkry) wat boere en gewone werkers ondervind het as gevolg van die mislukking van kapitalisme
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 2.4 2.4.1 [Interpretasie van bewyse uit Bron 2D – V1 – LU1 (AS3)]
- Boom-era (1x1) (1)
- 2.4.2 [Interpretasie en ontleding van inligting uit Bron 2D – V3 – LU1 (AS3&4) LU2 (AS3); LU3 (AS2)]
- Wall Street Aandele beurs het in duie gestort
 - Aandelepryse val drasties
 - Mense gehaas om aandele te verkoop – paniek verkope
 - Begin van die Groot Depressie
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 2.4.3 [Interpretasie en ontleding van inligting uit Bron 2D – V3 – LU1 (AS3&4) LU2 (AS3); LU3 (AS2)]
- Ineenstorting van Wall Street Aandele beurs het gelei tot die Groot Depressie (1x1) (1)

2.5 [Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)]

- Beleid van nie inmenging het besighede die reg gegee om besigheid te beheer
- Groot besighede het pryse gemanipuleer en lone laag gehou.
- Regering het persoonlike belasting verlaag om besteding te aan te moedig
- Die regering hef hoë belasting op ingevoerde produkte
- Dit het gelei tot die onmededingende besigheidspraktyke
- Dit het gelei tot oor-produksie
- Dit het gelei tot 'n wanbalans tussen vraag en aanbod
- Europese lande hef hoë tariewe op Amerikaanse produkte
- Amerikaanse boere/besighede opgesaam met produkte wat hulle nie kan verkoop nie
- Daarom is werkers afgedank of besighede het gesluit

(6)

Gebruik die volgende matriks om die punt aan te dui:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op elementêre wyse, bv. toon min of geen begrip van hoe die regering se beleid van laissez-faire bygedra het tot die agteruitgang van die boere • Gebruik bewyse gedeeltelik om oor onderwerp te skryf of kan nie oor die onderwerp verslag gee nie 	PUNTE: 0 – 2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp bv. • Toon 'n begrip van hoe die regering se beleid van laissez-faire bygedra het tot die agteruitgang van boere • Gebruik bewyse op 'n baie basiese wyse 	PUNTE: 3 – 4
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. toon 'n deeglike begrip van hoe die regering se beleid van laissez-faire bygedra het tot die agteruitgang van die boere en gewone werkers • Bewyse het betrekking op die onderwerp • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat dui op begrip van die onderwerp 	PUNTE: 5 – 6

- 2.6 2.6.1 [*Beplan en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse - gebruik analitiese en interpretasievaardighede - V1 - LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)*]

SINOPSIS

Kandidate moet aandui of die stelling geldig is deur óf saam te stem of nie.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

Inleiding:

Kandidate moet die oorsake van die Groot Depressie bespreek.

Uitbreiding:

- Boom
- Regering se beleid van nie-inmenging
- Landbou probleme
- ongelyke verspreiding van rykdom
- Oor-produksie
- Trustmaatskappye
- Vraag oorskry die aanbod
- Oor spekulاسie en valse waarde van aandele
- Die ineenstorting van die aandelemark

Slot:

Kandidate moet hulle argument saamvat

Gebruik die matriks op bladsy 6 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser.

(30)

- 2.6.2 [Sintetiseer inligting om 'n oorspronklike argument te konstrueer en gebruik bewyse uit bronne en eie kennis om die argument te ondersteun – V2 – LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS

Kandidate moet fokus op tekortkominge in die Amerikaanse ekonomie.

HOOFASPEKTE

Die kandidaat moet die volgende punte klem lê:

Inleiding:

Kandidate moet fokus op die oorsake van die Groot Depressie.

Uitbreiding:

- Boom
- Regering se beleid van nie-inmenging
- Landbou-probleme
- ongelyke verspreiding van rykdom
- Oor-produksie
- Trustmaatskappye
- Aanbod oorskry die vraag
- Oorskatte waarde van aandele en spekulasie
- Die ineenstorting van die aandelemark
- Enige ander relevante antwoord

Slot:

Kandidate moet hulle argument saamvat

Gebruik die matriks op bladsy 7 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser.

(30)
[75]

VRAAG 3 WATTER FAKTORE HET GELEI TOT DIE ONTWAKING VAN AFRIKANER-NASIONALISME?

- 3.1 3.1.1 [*Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – V1 – LU1 (AS3)*]
 • Engelse en Nederlanders wie die land bewoon het
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.1.2 [*Onttrekking, Interpretasie en evaluasie van inligting uit Bron 3A – V3 – LU1 (AS3&4); LU2 (AS2&3)*]
 • Om die Nederlandse en Engelse identiteite uit te wis (1x1) (1)
- 3.1.3 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 3A – V2 – LU3(AS3&4)*]
 • Nee: Die Engelse het die term verwerp
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.1.4 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 3A – V3 – LU3 (AS3&4)*]
 • Gehegheid aan die kroon
 • Union Jack
 • Kulturele bande met Brittanje
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.1.5 [*Vergelyking en interpretasie van bronne L1 – V3 (AS3&4)*]
 • Praat van jou plig en bevordering van belange van die eie land
 • Engelse lojaal aan Brittanje en nie aan SA nie
 • Enige relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 3.2 3.2.1 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 3B – V2 – LU1 (AS3&4)*]
 • Om die Afrikaners te dwing om oor te gee
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.2.2 [*Interpretasie en analise van bewyse uit Bron 3B – V1 – V3(AS3&4) [– V1 – LU2 (AS1)]*]
 • Ja - om die oorlog te wen
 • om die tref en trap taktiek wat die Boere gebruik het teen te werk
 • Nee - vroue en kinders was burgerlikes
 • - die menseregte was geskend
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 3.2.3 [*Interpretasie en analise van bewyse uit Bron 3B – V1 – V3 (AS3&4) [– V1 – LU2 (AS1)]*]
 • Bitterheid teenoor die Britte
 • Haat teenoor die Britte
 • Afrikaners wou hê hulself regeer
 • Afrikaners wil vry te wees van Britse bewind
 • Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)

- 3.3 3.3.1 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 3C – V2 – LU1 (AS3&4)*]
- Die beweging (trek) van Afrikaner-Trekkers vanuit die Kaap tot in Transvaal en Oranje-Vrystaat state
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.3.2 [*Interpretasie van bewyse uit Bron 3C – V2 – LU1 (AS3&4)*]
- Om Afrikaner-identiteit te vorm en te versterk
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.3.3 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)*]
- Kaapstad (Kaapkolonie) was 'n Britse kolonie
 - Noorde verwys na gebiede wat nie deur die Britte beset was nie
 - Trekkers wou hulself regeer
 - Trekkers wou vry te wees van Britse bewind
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 3.3.4 [*Vergelyking en interpretasie van bronne L3 – LU3 AS3&4*]
- Geskrewe bron noem Groot Trek en visuele bron wys die Groot Trek
 - Voortrekker-klere
 - Blanke mans en vroue
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.3.5 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 3C – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)*]
- Hulle was nie as Afrikaners beskou nie
 - Hulle was nie-blankes
 - Van hulle het nie Afrikaans gepraat nie
 - Hulle het nie dieselfde kulturele waardes gedeel nie
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x2) (4)
- 3.4 3.4.1 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 3D – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)*]
- Om die ekonomie aan die gang te hou gedurende die oorlog
 - Baie blankes is opgekommandeer om te veg in die oorlog en het hul werk verlaat
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 1x2) (2)
- 3.4.2 [*Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron 3D – V3– LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (AS 1, 2, 3, 4)*]
- Blankes wou werksekering hê
 - Blankes wou werksvoorkeur hê
 - Blankes het bedreig gevoel teen swart mededinging
 - NP ten gunste van rassebeleid
 - SAP het nie die blanke arbeid beskerm nie
 - Enige ander relevante antwoord (Enige 2x1) (2)

3.5 [Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit Bron – V3 – LU1 (3 en 4)
LU2 (AS1, 2, 3) LU3 (1, 2, 3, 4)]

- Samebindende mag wat lei tot strewe na self-bestuur
- Mense met dieselfde taal, kultuur en velkleur wat hulself wil bestuur
- Afrikaners gekant teen Engelssprekende blankes oor hul verhouding tot Brittanje
- Afrikaner nasionalisme nie-blankes uitgesluit
- Haat teenoor Brittanje spruit uit Anglo Boere Oorlog
- Versterk nasionalisme deur simboliese herdenking van Groot Trek in 1938
- Feesvieringe geniet grootskaalse ondersteuning en versterk nasionalisme
- Nasionale Party bevoordeel Afrikaners in hul ekonomiese en politieke beleid
- Afrikaners wou hulself bestuur

(6)

Gebruik die volgende matriks om die punt aan te dui:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op elementêre wyse, bv. toon min of geen begrip van die rol van Afrikaner nasionalisme • Gebruik bewyse gedeeltelik om oor onderwerp te skryf of kan nie oor die onderwerp verslag gee nie 	PUNTE: 0 – 2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp bv. toon 'n begrip van rol van Afrikaner nasionalisme • Gebruik bewyse op 'n baie basiese wyse 	PUNTE: 3 – 4
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. toon 'n deeglike begrip van die rol van Afrikaner nasionalisme • Bewyse het betrekking op die onderwerp • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat dui op begrip van die onderwerp 	PUNTE: 5 – 6

- 3.6 3.6.1 [Beplan en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse - gebruik analitiese en interpretasievaardighede – V1 – LU1 (AS3 & 4); LU2 (AS1, 2 & 3); LU3 (AS1, 2, 3 & 4)]

SINOPSIS

Kandidate behoort die verskillende faktore wat gelei het tot die opkoms van Afrikaner-nasionalisme, bespreek.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

Inleiding:

Kandidate moet 'n verduideliking gee van Afrikaner-nasionalisme.

Uitbreiding:

- Kaap onder Nederlandse bewind
- Kaap onder Britse bewind
- Britse taalbeleid
- Groot Trek
- Anglo-Boere Oorlog
- Totstandkoming van OVS en TVL
- Rebelle
- Totstandkoming van die Nasionale Party
- Beskaafde Arbeidsbeleid
- Grondwetlike ontwikkeling
- Eeufees vieringe 1938
- Die impak van die Tweede Wêreldoorlog van die Afrikaner-politiek
- NP en Apartheid

Slot:

Kandidate moet hul argument saamvat

Gebruik die matriks op bladsy 6 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser.

(30)

- 3.6.2 [Sintetiseer inligting om 'n oorspronklike argument te konstrueer en gebruik bewyse uit die bronne en eie kennis om die argument te ondersteun – V2 – LU1 (AS 3 & 4); LU2 (AS1, 2 & 3); LU3 (AS1, 2, 3 & 4)]

SINOPSIS

In die skryf van die artikel, moet kandidate toon hoe Afrikaner-nasionalisme gediskrimineer het teenoor ander rasse groepe.

HOOFASPEKTE

Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

Inleiding:

Kandidate moet 'n kort verduideliking van Afrikaner-nasionalisme gee.

Uitbreiding:

- Kaap onder Nederlandse bewind (Swartes eerste inwoners)
- Kaap onder Britse bewind
- Britse taal beleid
- Groot Trek
- Anglo-Boere Oorlog (Swartes deelgeneem in die oorlog met die hoop om vryheid te kry)
- Die ontstaan van die OVS en die TVL (rasse-beleid teen swartes)
- Rebelle
- Die ontstaan van die Nasionale Party (nie-blankes uitgesluit)
- beskaafde Arbeid Beleid (ekonomiese diskriminasie teen swart mense)
- Grondwetlike Ontwikkeling
- Eeufeesvieringe 1938 (nie-blankes uitgesluit)
- Die impak van die Tweede Wêreldoorlog op Afrikaner politiek
- NP en Apartheid (Wettige segregasie en diskriminasie)

Slot:

Kandidate moet hul argument saamvat

Gebruik die matriks op bladsy 7 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser.

(30)

[75]

TOTAAL: 150